

Universitätsbibliothek Paderborn

**S. Francisci Xaverii E Societate Iesv Indiarvm Apostoli
Novarvm Epistolarvm Libri Septem**

Francisco <de Javier>

Romæ, 1667

Epistola X. Eidem Patri Gaspari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46129](#)

Patres & Fratres Societatis ubicumque sint per Indiam , nec ad Regem , nec ad quenvis externum in Lusitaniam scribant , nisi missis hūc apertis literis : quæ in hoc Collegio referentur vel in fasciculum inscriptum Regi , vel in alium cui nomen præfigetur aut Patris Magistri Simonis , aut Rectoris Sancti Antonij Vlysipone .

Franciscus.

E P I S T O L A X.

EIDEM PATRI GASPARI.

HÆC quoque in ultimo procinctu longæ ac dubia navigationis . dum nunquam satis præmuniisse Te , Mi Gaspar , videor , iterans & in summam dicta colligens replico , quæ tu solicitudini præ amore nimia ignoscens , tam sæpè inculcari boni consule . Ante omnia tui memento , Animæ tux prospice . Scis enim quām verè scriptum sit : qui sibi nequam , cui bonus ? Patribus & Fratribus tibi subditis semper exhibe synceram caritatem , & amabilem modeftiam ,

376 S.FRANCISCI XAVERII

N
niæ s
multi
Talia
nem c
dibrie
quasi
comm
frequ
bus q
rint:
His sa
distr
cujus
strand
funt c
ri no
que c
dotio
egre
prob
pror
peca
min
mod
nis.
debe
ut m
nix

Niam ; asperitatem & rigorem amove ; si quos senseris benignitate abuti tuâ . H ad profectum duntaxat ipsorum , non adi tionem tuam , severitatis aculeum qnend exere ; præsertim si opinione sui in sup biam tumere videantur : quorum fastu comprimi & ipsorum & publicè iuter alioqui per ignorantiam aut fragilitatem rantibus , cum fructu eorum & sine dem to Disciplinæ interdum ignoveris . Ar goantibus indulgentia venenum est ; mirab liter insolescunt & omnia perturbant , si Ro ctorem languidum & obstatre metuentem invenerint . Multitudo admisorum sine de lectu , non subsidium Societati , sed im plementum est . Pauci , sed strenui , sed do tibus animi & corporis prædicti maximis , in star innumerabilium illi sunt . Tu vide nu gravare ipsam turbâ malis , quam vero ro bo supplementi lectissimi firmare . Admis os in verâ sui abnegatione , mortification intimâ pravorum affectuum , indeſinent exerce : Admove quin etiam ministeri humilibus externis , mendicandi ostiatim pro Pauperibus , inserviendi decumbenti bus in Nosocomio publico , & quæ sunt epi generis uulgò probata . gestu aut veste infa

nizæ speciem habentibus , spectaculum eos
multitudini præbere , me autore ne jussiris .
Talia enim & multis qui vident admiratio-
nem offensioni affinem , & ipsis qui se sic lu-
dibrio propinaverint , gloriolæ titillationem ,
quasi heroicum quippam fecerint , non raro
commovent . Illud sanè utilitatis compertæ
frequentare ipsis cura . Fateri coram Fratri-
bus quæ in demandato ipsis officio peccave-
rint : pœnasque eo nomine injunctas luere .
His salubriter demittitur animus , acuitur in-
dustria . Cuncta porrò ista ex ante sumptâ
cujusque statûs ac virium notitiâ admini-
stranda sunt . non enim æquè omnibus apta
sunt omnia . quo quis juvabitur , idem alte-
ri nocuerit . Prudentiæ moderatoris est cui-
que consentanea præscribere . Initiari Sacer-
dotio neminem Sociorum sinas nisi scientiâ
egregiè ornatum , & virtute multis annis
probatâ insignem . Sine hac observatione
promoti , nunquam Instituto Societatis , ex-
pectationi hominum , satisfacient . utinam
minus multa extarent experimenta incom-
modorum ex hujus ortorum neglectu cautio-
nis . Et externis & nostris vacare juvandis
debes , sed cum idoneo discrimine : nempe
ut memineris te domesticis debita reddere

Oo

alie-

578 S.FRANCISCI XAVERII

alienis , gratuita largiri . Ordo autem redi-
est , prius justitiae satisfacere , deinde in
beralitatem effluere . Nostrorum à te ratio-
nem Deus exiget , quos commisit tibi . Alio-
nis quod benefeceris , auctarium officij et
tunc solùm ad laudem pertinens , si à plant-
perfuncto curā necessariā supererogetur ; flu-
gitum est neglecto principali , diligentiam
in accessario consumere . ut qui turpis intus
superficie honestā probari hominibus fas
habet , iram in se Dei concitat : sic qui Do-
mi deses , in Civitate se strenuum ostentat
ambitione ruens præposterā , quò currit ef-
fusiūs , hoc errat largiūs . Id metuens primò
quod prius , secundò quod secundarium , cu-
ra . Modus juvandi proximos , quò univer-
salior , hoc melior . Itaque concionari
Christianæ Religionis elementa palam trade-
re , in Sacro Tribunal aures dare confiten-
tibus , officia tibi sunt potissima . In
Confessione introspice solerter quo quique
animo ad te veniant . nam sunt qui qua-
stum fuso Religionis exerceant ; sub obtenu-
tu querendi animorum remedia , corpo-
rum alimenta nundinantes . ferè comperi
hoc genus hominum hebetissimum ad sensum
spiritualium malorum . effundas in ventos que
de

de animi cultu , & spe vitæ sempiternæ talibus
 dixeris . obnixi hærent terræ , quam solam fa-
 piunt . Tu hos citò dimitte . nec te angat
 quod de te quiritentur ; aut spores occur-
 rere vos invicem posse , cum altrinsecus in
 diversa nitamini . de Mundo illi , tu de
 Christi Regno es . Pudeat Christi militem
 vereri susurros vulgi profani , & ullo re-
 spectu tangi iudicij eorum qui terrena Cœ-
 lestibus præhabent . Deum sequere cui Sa-
 cramento dixist ; securus quid contra te mur-
 murent alienarum homines Partium . Immò
 sollicitus ne quam in te illi suarum ob-
 trectionum formidinem obser-
 vent ; erectâ fronte præ te
 fer ; eorum te , ut non-
 curas laudes , ita &
 vituperia con-
 temnere .